Evaluační formulář DOPS

Direct Observation of Procedural Skills – přímé pozorování praktických dovedností

Lékař ve specializační přípravě ve VPL

Formulář vychází z konceptu DOPS používaného při hodnocení na pracovišti (WPBA). Strukturou (devítistupňová škála, deset hodnocených oblastí, povinné kroky k rozvoji při nevyhovujícím hodnocení, posouzení celkové kompetence a evaluace formuláře) se inspiruje formulářem DOPS Royal Australasian College of Physicians (RACP), text je upraven pro prostředí VPL. Slouží především jako formativní nástroj: hlavním cílem je okamžitá, konkrétní a užitečná zpětná vazba.

1. Informace o školenci a hodnotiteli

Položka	Vyplnění
Jméno a příjmení školence	
Rok specializační přípravy (přepočteno na plný úvazek)	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 a více
Pořadí DOPS v tomto roce	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 a více
Jméno a příjmení hodnotitele	
Postavení hodnotitele	☐ školitel (atestovaný lékař VPL) ☐ jiný atestovaný lékař ☐ jiný zdravotnický pracovník: _____
E-mail hodnotitele	
Datum hodnocení	
Pracoviště / místo	
Prostředí	☐ ordinace ☐ návštěva v domácnosti ☐ pohotovostní služba / LSPP ☐ jiné: _____
Název výkonu (např. EKG, neurologické vyšetření kladívkem, POCUS (plíce, břicho, žíly DK, muskuloskeletální problem), spirometrie, ošetření rány vlhkým hojením)	

Položka	Vyplnění
Složitost výkonu	☐ nízká ☐ střední ☐ vysoká
Pohlaví a věk pacienta	☐ muž ☐ žena Věk: _____
Problém / diagnóza pacienta (bez identifikačních údajů)	
Kolikrát školenec výkon dosud provedl (odhad)	☐ 0 ☐ 1–5 ☐ 6–10 ☐ více než 10
Pacient o pozorování informován a souhlasí	☐ ano ☐ ne

2. Hodnocení výkonu

Hodnoťte školence vždy vzhledem k tomu, co lze očekávat od školence v dané fázi specializační přípravy.

Body	Pásmo	Význam
1–3	Nevyhovující	Zásadní nebo dílčí nedostatky, výkon nelze bezpečně provést bez přímého vedení
4–6	Vyhovující	Výkon proveden bezpečně a správně na očekávané úrovni pro danou fázi přípravy
7–9	Nadstandardní	Výkon proveden jistě, efektivně a nad očekávání pro danou fázi přípravy
N/P	Nepozorováno	Označte, pokud jste dané chování nepozoroval/a a nemůžete se k němu vyjádřit

Do sloupce Hodnocení zapište jedno číslo od 1 do 9, případně N/P.

Oblast hodnocení	Hodnocení (1–9 / N/P)	Komentář
1. Znalost indikací, anatomie a techniky výkonu – rozumí indikacím a kontraindikacím, relevantní anatomii, postupu a rizikům komplikací		
2. Informovaný souhlas – srozumitelně vysvětlí výkon, přínosy, rizika a alternativy, ověří porozumění a získá souhlas		
3. Příprava před výkonem – připraví pomůcky, prostředí a pacienta, ověří identitu a relevantní údaje (alergie, antikoagulace aj.)		
4. Uvědomění si pacienta a rizik – vnímá stav a reakce pacienta, rozpozná riziko a přizpůsobí postup		

Oblast hodnocení	Hodnocení (1–9 / N/P)	Komentář
5. Aseptická technika – dodržuje asepsi, hygienu rukou a bezpečné nakládání s ostrými předměty a odpadem		
6. Technická zručnost – provádí výkon správně, plynule a efektivně, s přiměřenou jistotou		
7. Vyžádání pomoci, když je třeba – rozpozná vlastní limity a včas přivolá pomoc nebo výkon přeruší		
8. Postup po výkonu – zaznamená výkon, zajistí likvidaci materiálu, vysvětlí pacientovi další postup, kontroly a varovné příznaky		
9. Komunikační dovednosti – komunikuje srozumitelně, empaticky a vstřícně s pacientem i týmem		
10. Ohled na pacienta – respektuje důstojnost, soukromí a pohodlí pacienta, jedná čestně a odpovědně		
Celkový výkon při provedení výkonu		

3. Zpětná vazba

a) Silné stránky

Uveďte konkrétní příklady z pozorovaného výkonu.

b) Dohodnuté kroky k rozvoji

Pokud školenec získal v kterékoli oblasti nevyhovující hodnocení (1–3), musí hodnotitel tuto část vyplnit.

Cíl rozvoje	Jak jej dosáhnout (nácvik, simulace, pozorování, studium, další DOPS)	Termín	Kdo zajistí

Doporučené opakování DOPS pro tento výkon: ☐ ano, do _____ ☐ ne, není nutné

c) Zpětná vazba k celkové kompetenci v tomto výkonu

Školenec (vyberte jednu možnost):

☐ nemá dostatečné znalosti a dovednosti k provedení výkonu

☐ může výkon provádět pod dohledem, přičemž míru dohledu určuje školitel

☐ může tento výkon provádět samostatně

☐ je vhodný/á k tomu, aby při tomto výkonu učil/a nebo dohlížel/a na jiné

d) Komentář školence

Sebehodnocení: jak školenec výkon hodnotí a co by příště udělal jinak.

4. Evaluace formuláře

Položka	Vyplnění
Doba pozorování (min)	
Doba zpětné vazby (min)	
Spokojenost hodnotitele s použitím DOPS (1 = nízká, 9 = vysoká)	
Spokojenost školence s použitím DOPS (1 = nízká, 9 = vysoká)	

Data z formativního hodnocení lze souhrnně využít k vyhodnocení kvality programu. Individuální, identifikovatelné údaje by se neměly zveřejňovat.

5. Potvrzení

	Jméno	Podpis	Datum
Hodnotitel			
Školenec			

Souhlasím se záznamem hodnocení do logbooku: ☐ ano ☐ ne

Poznámky pro hodnotitele

- Hodnocení vychází z **přímého pozorování** reálného výkonu, nikoli z ústního popisu nebo předchozího dojmu o školenci.
- Vždy hodnoťte vzhledem k očekávané úrovni v dané fázi přípravy, ne vzhledem k atestovanému lékaři.
- Doporučuje se vybírat výkony různé složitosti a opakovat DOPS u stejného výkonu, dokud není dosaženo samostatnosti.
- Zpětnou vazbu poskytněte **ihned po výkonu**, v klidu a v soukromí. Začněte sebehodnocením školence, poté uveďte konkrétní pozitiva a konkrétní návrhy na zlepšení.
- Hodnocení v pásmu 1–3 není selháním, ale podnětem k cílenému nácviku. Vždy k němu připojte konkrétní plán v části b).
- Při jakémkoli ohrožení bezpečnosti pacienta hodnotitel výkon převezme nebo zastaví a situaci zdokumentuje.
- Do formuláře nezapisujte údaje, které by umožnily identifikaci pacienta.